

тися поглиненими цією системою, а також виступати як гідні світові конкуренти, яким є що запропонувати, котрим властива економічна стабільність та високий рівень розвитку, варто задуматися про шлях, щоб досягти цієї мети. Цей шлях – інноваційний розвиток.

Важливим напрямом зміцнення конкурентоспроможності національної економіки є забезпечення високого рівня інноваційної активності вітчизняних підприємств. Інновації повинні починатися з низів: спочатку малий бізнес, потім середній, великий бізнес, а згодом вийти на державний рівень змін та інновацій. Потрібно відповідати часу, в якому ми живемо та намагатися випередити його. Хоч на мить.

Література

1. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво в трансформаційній економіці України: монографія/ І.А.Павленко. — К.: КНЕУ, 2007. — 248 с.
2. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. — К.: Логос, 2008.
3. Богомазова В.М. Стан та перспективи зовнішньої торгівлі України. — № 15. — 2001. — С. 21-24.
4. Клочко В. Глобалізація та її вплив на країни з перехідною економікою. // Економіка України. — № 10. — 2001. — С. 51-58.
5. Кваша С., Патица Н. Напрями та проблеми інтеграції України у світовий економічний простір. / Економіка України. — № 9. — 2001. — С. 77-81.
6. Міжнародні економічні організації: регулювання світогосподарських зв'язків та підприємницької діяльності.
7. <http://pidruchniki.com>
8. <http://slavutajournal.com.ua>
9. <https://uk.wikipedia.org>

УДК 338.439

Андрющенко К.А.

*д.е.н., доцент, професор кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
katya373@i.ua*

ОСОБЛИВОСТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

ОСОБЕННОСТИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ И МЕТОДОЛОГИИ ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМ

FEATURES OF INNOVATION AND KNOWLEDGE ASSESSMENT METHODOLOGY SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS

Анотація. Розглянуто світовий досвід формування ефективної інноваційної політики розвитку підприємства. Визначені індикатори вимірювання знань та міжнародні організації які здійснюють вимірювання знань на рівні держав і регіонів світу.

Аннотация. Рассмотрены мировой опыт формирования эффективной инновационной политики развития предприятия. Определены индикаторы измерения знаний и международные организации, которые осуществляют измерения знаний на уровне государств и регионов мира.

Abstract. Considered the world experience of forming an effective innovation policy of the company. Identified indicators measuring knowledge and international organizations that carry out measurements at the level of knowledge and regions.

Пошук шляхів оптимального вирішення питань структурної перебудови реальної економіки на основі використання перспективних інформаційно-інноваційних технологій починає займати одне з центральних місць у розвитку світової економічної науки. Інформаційні ресурси в сучасних умовах набувають статусу найважливіших, здатних забезпечити прискорення темпів соціально-економічного розвитку суспільства і держави.

В цілому успішний світовий досвід формування ефективної інноваційної політики розвитку підприємства характеризується такими рисами:

- відмовою від традиційної лінійної моделі, орієнтованої на пропозицію в ланцюжку «наукові дослідження — трансфер знань і технологій підприємцям — інновація», і переходом до нелінійної моделі, яка передбачає складну системну взаємозалежність зазначених елементів і орієнтацію інновацій на попит (як національний, так і глобальний);
- сприянням бізнесу, який виступає системним інтегратором науково-технічних та інвестиційних рішень, в процесі реалізації великих інноваційних проектів і, відповідно, підвищенням якості інститутів (норми, правила і закони), що забезпечують зацікавленість в інноваціях;
- урахуванням національних особливостей економічного і соціально-політичного історичного розвитку країни, формують НІС, структура якої постійно трансформується відповідно до нових потреб і можливостей.

Узагальнюючи досвід розвинених країн світу, можна констатувати, що в умовах глобальної конкуренції на світовому ринку виграє не тільки той, хто має перспективні наукові доробки, а й хто володіє найбільш ефективним механізмом інноваційної діяльності і розвиває ефективну інноваційну систему (перш за все — розвинену інфраструктуру).

Розробкою індикаторів вимірювання знань займаються дві міжнародні організації — Організація економічного співробітництва і розвитку та Всесвітній банк. Кожна з них пропонує свій підхід до оцінки знань на рівні держав і регіонів світу. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) запропонувала систему індикаторів, в складі якої виділяються показники, що використовуються для вимірювання знань і їх порівняння між різними країнами. Система включає більше 200 індикаторів за чотирма напрямками: інформаційне суспільство, глобалізація економіки, продуктивність і фінансова структура. Для вимірювання знань пропонується використовувати такі індикатори: рівень міжнародної мобільності вчених і дослідників; кількість запатентованих інновацій; витрати на нові технології; внесок країн, що не входять в ОЕСР, в розвиток світової науки і інновацій; ступінь поширення інформаційних технологій серед фірм і домашніх господарств; зростання продуктивності в країнах — учасниках ОЕСР; річний оборот фірм [1, С. 150].

Всесвітній банк також розробив методологію оцінки знань, яка включає 81 показник для 132 країн. Показники розбиті за наступними напрямками: економічні показники, інституційний режим, влада, інноваційна система, освіта, гендерні показники і інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Всі показники нормовані за шкалою від 0 до 10.

На основі цих показників були складені два зведених індексу — The Knowledge Economy Index (KEI) — індекс економіки знань, і The Knowledge Index (KI) — індекс знань.

Індекс економіки знань показує, наскільки сприятлива довкілля для ефективного використання знань в конкретній країні. Це складовою індекс, що показує загальний рівень розвитку країни у напрямку до економіки, заснованої на знаннях. Індекс економіки знань вважається як проста середня нормованого уявлення показників країни з чотирьох груп індикаторів — інституційний режим, освіта і людські ресурси, інновації та інформаційно-комунікаційні технології.

Індекс знань показує здатність країни створювати, засвоювати і поширювати знання. Це показник загального потенціалу розвитку знань в конкретній країні. Індекс знань — проста середня нормованого уявлення показників країни з трьох груп індикаторів — освіту і людські ресурси, інноваційна система та ІКТ. Зведені індекси — індекс економіки знань і індекс знань — розраховуються для окремих країн і регіонів світу.

Аналогічно індексам KEI і KI можна скласти певний індекс знань фірми (the Knowledge Firm Index — KFI), одним з елементів якого може бути показник індексу інновацій та ІКТ фірми. Даний показник включає наступні елементи: число патентів в портфелі фірми, витрати на НДДКР, число наукових статей, число нових для фірми технологій, рівень розвитку мереж комунікації (ступінь комп'ютеризації компанії, доступ до глобальних мереж, ступінь поширення телефонної, в тому числі мобільного, зв'язку), наявність локальних мереж, співпраця з університетами і науково-дослідними центрами (кількість спільних контрактів, проєктів, центрів), витрати [2, С. 9].

Державна політика, яка реалізує стратегію інноваційного розвитку, повинна бути системною, комплексною і послідовною. Це означає реалістичність висунутих цілей, їх відповідність економічним та ресурсним можливостям, рівню зрілості інноваційного комплексу країни, адекватність потреби розвитку виробництва і суспільства. У той же час світова практика останніх десятиліть показує, що успіх у вирішенні інноваційних завдань можливий тільки при забезпеченні гнучкості, мобільності і оперативності функціонування інноваційного ком-

плексу країни. Для цього його основу повинна становити мережева структура, в якій органічно взаємодіють як державні, так і приватні організації.

Далеко не всі соціально-економічні проблеми можуть бути усунені сьогодні за допомогою ринкових інструментів. Необхідні інституційні механізми, що забезпечують ефективну реалізацію ринкових відносин. Формування даних механізмів — найважливіше завдання системи державної і муніципальної влади. Державна політика повинна стимулювати економічні інститути, підвищувати ефективність політичних структур, підтримувати соціальні організації, активізувати діяльність науки, культури.

На сучасному етапі розвитку суспільства інтелектуальні ресурси, інформація і знання є основною цінністю і вирішальним фактором в конкурентній боротьбі. Накопичення, розвиток інтелектуальних ресурсів і управління ними стали найважливішим завданням для економічних агентів будь-якого масштабу, від країни в цілому до малого підприємства. Безумовно, вступ людства в нову стадію свого розвитку, в епоху, яку називають «постіндустріальним розвитком суспільства», пред'являє і відповідні вимоги до проектування комерційних компаній, до формування структур державного і місцевого управління, до об'єднання або поділу функцій в них.

Перетворення, які здійснюються в економіці України, об'єктивно тягнуть за собою необхідність розвитку методології та інструментарію управління знаннями. Управління знаннями як наукової дисципліни притаманний ряд особливостей. В першу чергу, це система поглядів і принципів, орієнтованих на випереджальний інноваційний розвиток і використання інтелектуального потенціалу соціально-економічних систем. Це спосіб мислення, пронизаний підприємницьким духом, спрямованим на творення нового і неосвоєної, висновок на ринки нових продуктів і технологій.

Цілком очевидно, що ефективність управління знаннями в чому залежить від вдосконалення якості та підвищення рівня стабільності всієї інституційного середовища — правової, регулюючої, соціальної, підприємницької та ін.

Вся система прийнятих в суспільстві норм і правил, що забезпечують функціонування економіки, повинна бути націлена на пріоритетне використання інтелектуальних ресурсів і створення для цього необхідних умов.

Література

1. Носань Н. С. Економіка знань: сутність, перспективи і розвиток в Україні [Текст] / Н. С. Носань // Актуальні проблеми економіки. — 2011. — № 5(119). — С. 144–152.
2. Федотова В. Г. Социальные инновации: макро- и микротенденции / В. Г. Федотова // Вопр. философии. — 2010. — № 10. — С. 3–16.

УДК 330 341

Крюкова Інна Олексіївна

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії
ДЕТУТ,
arsentyy@mail.ru

ПЕРЕВАГИ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЯК ФОРМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЙОГО ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ

ПРЕИМУЩЕСТВА ВЕНЧУРНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ КАК ФОРМЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА И ЕГО ПРОБЛЕМЫ В УКРАИНЕ

ADVANTAGES OF VENTURE FINANCING AS FORMS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTERPRISE AND HIS PROBLEM IN UKRAINE

Анотація. В тезах розкрито резерви венчурної форми фінансування інноваційного підприємництва та проблеми їх реалізації в Україні.

Аннотация. В тезисах раскрыты резервы венчурной формы финансирования инновационного предпринимательства и проблемы их реализации в Украине.

Annotation. In theses backlogs of venture form of financing of innovative enterprise and problem of their realization are exposed in Ukraine.